

Tuomas Mattila

**YHTEISTYÖ
TEKIJÄNOIKEUDESSA**

Tuomas Mattila

Yhteistyö tekijänoikeudessa

Tutkimus alkuperäisestä tekijänoikeuden haltijasta yhteistyöhön ja yhteisöllisyyteen perustuvissa luovissa prosesseissa (A 345)

Onko saamenpuvulla tai perinteisillä kulttuuri-ilmaisuilla tekijänoikeudellista tekijää? Entä kenelle tekijänoikeuden yhteisöllisesti maalattuun muraaliin tai internetissä kollektiivisesti kirjoitettuun tekstiin tulisi kuulua? Miten yhteistyössä tehtävän tieteellisen tutkimuksen ja tekijänoikeuden tekijäkäsitykset eroavat toisistaan? Mitä tekijyyden ja luovuuden käsitteillä tekijänoikeudessa tarkoitetaan ja miten nämä käsitteet soveltuvat yhteisöllisesti tehtävään luovaan työhön?

Tässä tutkimuksessa tarkastellaan kysymystä siitä, kenelle tekijänoikeuden tulisi kuulua silloin, jos luovaan työhön on osallistunut useampia henkilöitä erilaisin panoksin ja eri aikoina. Voidaanko tekijänoikeutta ylipäätään hallita silloin, jos kaikkia yksittäisiä tekijöitä ei edes tiedetä?

Tarkastelu alkaa tekijän ja luovuuden käsitteiden analyyttisestä tarkastelusta: mitä sisältöjä näihin käsitteisiin tekijänoikeudessa kuuluu, ja minkälaisia käyttötarkoituksia näillä käsitteillä on. Mikä on tekijänoikeudellinen tekijä ja mitä on tekijänoikeudellinen luovuus? Analyyttisen tarkastelun jälkeen tutkimus etenee yllä mainittujen käytännöllisten tapausesimerkkien kautta arvioimaan kriittisesti sitä, miten näiden käsitteiden avulla voidaan ottaa huomioon yhteistyöhön ja yhteisöllisyyteen perustuvien luovien prosessien erityispiirteitä. Tutkimus syvenee useisiin tekijyyttä ja luovaa työtä käsitteleviin erityiskysymyksiin aina tekijän tuntemattomuudesta tekijäryhmän vastuuseen luovan työnsä tuloksesta.

Tutkimuksen johtopäätösosiossa tuodaan esiin sitä tulkinnallista liikkumavaraa, jota tekijänoikeuslainsäädännössä jo nyt on yhteisöllisten luovien prosessien edistämiseksi. Samalla tehdään muutamia lainsäädännön kehittämiseen pyrkiviä ehdotuksia siitä, millä tavoin tekijänoikeuslaki kykenisi toteuttamaan tarkoitustaan luovan työn edistäjänä vielä paremmin yhteistyöhön ja yhteisöllisyyteen perustuvissa luovissa prosesseissa. Uusien teknologioiden ja kulttuuristen muutosten myötä tekijänoikeuslain kriittinen tarkastelu on käynyt yhä tärkeämmäksi, ja tutkimus vahvistaa sitä yleisopillista pohjaa, jolle uusia ilmiöitä koskeva tekijänoikeudellinen argumentaatio voi rakentua. Teosta voi suositella luovan alan työntekijöille, tekijänoikeuden asiantuntijoille sekä kenelle tahansa luovuudesta ja tekijänoikeudesta kiinnostuneelle lukijalle.

Väitös Helsingin yliopistossa pe 25.3.2022

XIV + 290 sivua

ISBN 978-951-855-421-2

Hinta 115 € / 80,50 €

KIRJATILAUKSET

WWW.LAKIMIESYHDISTYS.FI > VERKKOKAUPPA

TOIMISTO@LAKIMIESYHDISTYS.FI